

Bosbouw op Internet

Internet wordt door velen gezien als DE informatiebron voor de toekomst. Het wereldwijde computernetwerk maakt inderdaad onvoorstelbaar veel informatie beschikbaar voor iedereen die toegang heeft tot een computer met internetaansluiting. Of al die informatie ook gewenst, betrouwbaar en bruikbaar is, daar kan men de nodige vraagtekens bij zetten. Ik zal me in dit artikel niet aan een algemeen oordeel wagen.

Wel wil ik een overzicht geven van de vele informatiebronnen over bos en bosbouw die al op internet te vinden zijn. Dat overzicht kan niet anders dan beperkt en selectief zijn, gezien het grote aanbod aan informatie. Bovendien zal het deels al weer verouderd zijn op het moment dat u dit leest; de ontwikkelingen gaan snel in cyberspace. Maak dus ruim gebruik van de vele zoeken en verwijsmogelijkheden die internet biedt om steeds de actuele informatie te vinden die u op dat moment nodig hebt.

Zoekt en gij zult vinden

Veel van de kennis die wij ontwikkelen begint met het stellen van de juiste vraag. Dat geldt niet alleen voor onderzoekers, maar ook in het dagelijks leven. Om relevante informatie te vinden op internet is het bij uitstek van belang met een goede vraag te beginnen. Er zijn diverse zoekprogramma's online beschikbaar die op basis van trefwoorden snel een selectie kunnen maken van mogelijk interessante webpagina's. Een grote en bekende 'zoekrobot' is Alta Vista [[\[tavista.digital.com\]\(http://tavista.digital.com\)\], maar probeert u ook de andere zoekmogelijkheden die veel internetproviders aanbieden. Er zijn grote verschillen in de manier waarop ze de informatie selecteren en presenteren \(nog afgezien van de reclame waarmee ze hun diensten omringen\).](http://www.al-</p></div><div data-bbox=)

Maar nog groter zijn de verschillen in resultaten van de specifieke zoekopdrachten die u geeft. Met het trefwoord "forest" vindt Alta Vista 3,8 miljoen documenten, voor "forestry" is dit 666.750, terwijl de combinatie "forest+ecosystem+management" 882 gevonden documenten oplevert (waaronder een interessante cursus van Penn State School of Forest Resources). Maak uw zoekopdracht dus zo specifiek mogelijk, tenzij u er juist op uit bent een avondje te grasduinen in de wondere wereld van het web.

Bent u vooral op zoek naar Nederlandstalige informatie of wilt u zich beperken tot het Nederlandse web, dan kunt u dit meestal bij uw zoekopdracht opgeven of gebruik maken van een Nederlands zoekprogramma zoals Ilse [www.ilse.nl] of Excite NL [www.nl.excite.com]. Ilse geeft achtereenvolgens voor "bos", "bosbouw" en "geïntegreerd bosbeheer" een score van respectievelijk 16.250, 827 en 13 documenten (waaronder een evaluatie van het Drentse bosbeleid).

De conclusie is dus: zoek doelgericht en detailleer uw zoekopdracht totdat u een hanteerbare hoeveelheid informatie overhoudt om mee te beginnen. Veel webpagina's bevatten ook zelf weer nuttige links naar aanverwante in-

formatiebronnen, zodat u snel verder komt. De kunst van efficiënt websurfen is wel om enig overzicht te houden van waar u bent geweest en waar u naar op zoek was. Gebruik de mogelijkheden van uw internetprogramma om nuttige webadressen systematisch vast te leggen in een map met 'favorieten'.

Van lijst tot databank

Het past bij de open en (oorspronkelijk) niet commerciële cultuur van het Internet om nuttige resultaten van zoekactiviteiten ook ten goede te laten komen aan andere gebruikers. Veel internetgebruikers en organisaties zetten dan ook lijstjes met favoriete links op hun eigen website; zie bijvoorbeeld de bosbouwlinks van onze collega's van de Landbouwwuniversiteit

[www.spg.wau.nl/forestry/links.htm].

Een dergelijke lijst kan uitgroeien tot een systematische en gedetailleerde informatiebron op zich, zoals bij Marco Albani's Forest Certification Jump Point [sustain.forestry.ubc.ca/certification/welcome.htm]. Deze site wordt niet meer regelmatig bijgehouden, maar bevat nog steeds waardevolle basisinformatie met toelichting over vele aspecten van certificering. De taak om actuele ontwikkelingen rond certificering bij te houden is nu overgenomen door de Certification Information Service van het European Forest Institute in Finland [www.efi.fi/cis].

Een ander, inmiddels klassiek voorbeeld is Steve Shook's Directory of Forest Products, Wood Science & Marketing [www.forestdirectory.com]. Begonnen als een privé-initiatief in 1995, bevat deze site nu meer dan 1880 ge-

selecteerde links over de houtketen in (zeer) ruime zin, onderverdeeld in tien hoofdcategorieën.

Goede rubricering is de basis voor het succes van dergelijke informatie-tussenpersonen. Een commerciële specialist op dit gebied is de zoekrobot Yahoo, die een trefwoord als "forestry" of "forest management" in diverse rubriceringen kan presenteren als resultaat van een zoekopdracht [www.yahoo.com].

Ook grote organisaties vervullen vaak een nuttige rol als intermediaire informatiebron. Het Finse instituut voor bosbouwonderzoek METLA beheert onder meer de virtuele bosbouwbibliotheek van het world-wide web. Hier vindt u geen boeken maar een uitgebreide verzameling bosbouwlinks, te benaderen via diverse ingangen. Daarnaast worden zoekmogelijkheden en eigen links aangeboden en beheert men enkele e-mail discussielijsten (waaronder de Forestry list). Dit alles is te vinden onder [www.metla.fi/info]. Als laatste in deze categorie wil ik nog wijzen op een andere informatiedienst van het reeds genoemde European Forest Institute (EFI). Zij hebben een mooie heldere website, waar alles te vinden is over het doel, de activiteiten en resultaten van deze Europese bosbouworganisatie met inmiddels 123 leden. Een van hun taken is het bijhouden van een online catalogus van bosbouwdatabanken op het internet [www.efi.fi/Database_Gateway]. Hierin vinden we voor Nederland onder andere de Stichting Bos en Hout [www.sbh.nl] en BOSDATA [www.bosdata.nl].

Staatsbosbeheer

Uw gastheer in groen Nederland

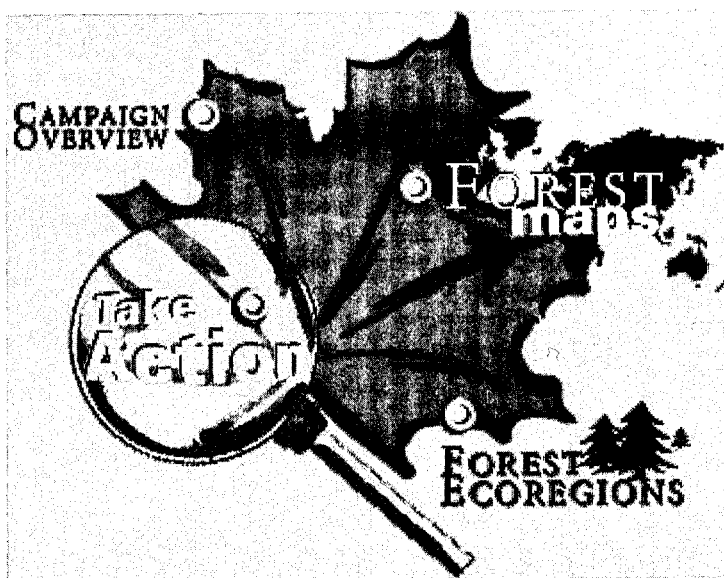
Terreinbeheerders en gebruikers

Zoeken we verder naar het bosbouwaanbod in Nederland, dan valt op dat de grote terreinbeheerders organisaties het internet als communicatiemedium goed gebruiken. Staatsbosbeheer heeft een mooie overzichtelijke site, waar de honderdjarige zich presenteert als onze gastheer in groen Nederland [www.staatsbosbeheer.nl]. De informatie die zij aanbieden is dan ook vooral gericht op de gebruikers van bos, duin en hei, het algemeen publiek. Datzelfde geldt voor de sites van Natuurmonumenten [www.natuurmonumenten.nl] en het Geldersch Landschap [www.hgl-vgk.nl].

Het is opvallend hoeveel activiteiten de terreinbeheerders in bos en natuur organiseren. Bij Natuurmonumenten kun je online een wandelroute kiezen en uitprinten; gemak dient de mens. Vergelijk de Nederlandse sites eens met de minder 'speelse' website van de Britse Forestry Commission [www.forestry.gov.uk/home.html]

METLA

FORESTS FOR LIFE

Een andere grote organisatie die specifiek aandacht besteedt aan bossen (en hout) is het Wereld Natuur Fonds [www.wnf.nl/speer/bossen/index.htm]. WNF zet zich onder meer in voor een Europees netwerk van natuurlijke bossen, voor introductie van het FSC-keurmerk in Nederland en voor diverse besparingsacties van hout en papier. Ook internationaal is het World Wildlife Fund prominent op het web aanwezig met de campagne Forests for Life [www.worldwildlife.org/forests] en in een alliantie met de Wereldbank om het verlies van bossen wereldwijd tegen te gaan [www-esd.worldbank.org/wwf].

Een eveneens actiegerichte organisatie die van oudsher ook inhoudelijk aandacht besteedt aan het terreinbeheer is de Stichting Kritisch Bosbeheer. Zij hebben een homepage onder de titel Nieuwe Wildernis (van het gelijknamige tijdschrift), met onder andere nieuws, reizen en links naar verwante organisaties [our-world.compuserve.com/homepages/nieuwe_wildernis]. Hun pleidooi voor de Veluwe als ecologische mainport maakt nieuwsgierig naar de praktijk van alledag in het beheer van nationale parken. De Britse Lake District Authority exploiteert een uitgebreide website waar de vele aspecten van het beheer van natuur én mensen aan de orde komen, inclusief een lijst met links naar andere nationale parken in binnen- en buitenland [www.lake-district.gov.uk/links.htm]. Ook voor onze 'publieke' terreinbeheerders lijkt hier zeker inspiratie uit te putten voor de toekomst. Voor alle beheerders groot en klein kan een bezoek aan de Europese Pro Silva website een soortgelijke rol vervullen [our-world.compuserve.com/homepages/J_Kuper].

Als laatste inspiratiebron voor

jong en oud wijs ik nog op het virtuele avontuur van National Geographic onder de titel "Explore the fantastic forest" [www.nationalgeographic.com/forest].

Voorlichting en advies

Het internet lijkt inmiddels een geschikt medium voor advisering en voorlichting aan boseigenaren en particuliere natuurbeheerders. Toch is hier in Nederland nog niet veel van te merken. Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij heeft wel een uitgebreide website, met onder andere (beleids)informatie over het thema bos en bosbouw [www.minlnv.nl/thema/groen/bosbouw] en over subsidies en andere regelingen [www.minlnv.nl/regelingen]. Nuttig om bepaalde zaken nog eens na te lezen, maar het voegt niet veel toe aan de bestaande schriftelijke informatie. Meer in de richting komt de website van het Innovatiesteunpunt Wageningen. Deze lijkt juist een aanvulling te willen geven op bestaande informatie en probeert de doelgroep te activeren. Voorbeelden die iets met bosbouw te maken hebben zijn de projecten Stimulering geïntegreerd bosbeheer Gelderland, het project Landgoedvisies (eveneens Gelderland) en het Voorbeeldproject bedrijfsnatuurplannen (Groningen) [www.isw.agro.nl/projecten/index.htm].

In de Verenigde Staten zijn meer voorbeelden te vinden van doelgerichte voorlichting en advisering aan particuliere boseigenaren ter ondersteuning van hun bos- en natuurbeheer. Alabama heeft bijvoorbeeld een Private Forest Management Team, als onderdeel van een programma voor onderwijs en technische ondersteuning aan particuliere boseigenaren [[\[tent.htm\]\(http://tent.htm\)\]. Hierin werken diverse bosbouworganisaties samen met de bosbouwopleiding van Auburn University en de voorlichtingsorganisatie van Alabama. In Nederland zou je dan denken aan een samenwerkingsverband van de Federatie Particulier Grondbezit, de Unie van Bosgroepen en het Expertisecentrum Bos \(IBN/LUW\), onder coördinatie van het IKC Natuurbeheer. Misschien komt het ervan als onderdeel van een nieuwe visie op het praktijkonderzoek en de praktijkvoorlichting in het bos- en natuurbeheer. \(Zie ook het artikel van Jaap Paasman in het Nederlands Bosbouw Tijdschrift 1999-4\).](http://www.pfmt.org/con-</p></div><div data-bbox=)

Toch is het niet zo dat er helemaal niets gebeurt aan ondersteuning van de particuliere boseigenaren in Nederland. De regionale bosgroepen, rentmeesters en adviesbureaus vervullen vanouds veel nuttige adviestaken voor individuele eigenaren. En als u dit leest is inmiddels ook de nationale Rondhoutbank van start gegaan op het internet (zie het interview met Arno Willems en Gerard Koopmans elders in dit nummer). Misschien dat dit de opmaat is voor meer gezamenlijke activiteiten die ten goede komen aan alle boseigenaren. Het internet kan hierbij een nuttig hulpmiddel zijn. Een voorbeeld hiervan is de website van Jaap van Raffe met informatie over tal van softwarepakketten en databanken die nuttig (kunnen) zijn voor beheerders van bos- en natuurterreinen [www.ibn.dlo.nl/onderzoek/plaza01/ibv.html]. Voor diverse productgroepen is het aanbod geïnventariseerd en de informatie wordt actueel gehouden met de hulp van de betrokken leveranciers en databeheerders, die ook via de site op hun eigen homepage benaderd kunnen worden.

Samenwerking en innovatie ter ondersteuning van bos- en natuurbeheerders, dat is waar we naartoe moeten.

**Uw eigen
bosbouworganisatie**

Ook de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging heeft inmiddels de eerste schreden op internet gezet [www.knbv.nl]. De KNBV-site is nog experimenteel,

maar zal op korte termijn verder vervolmaakt worden. De inhoud bestond aanvankelijk vooral uit schriftelijke informatie die ook elders te raadplegen was. Het is onze bedoeling om de site nu meer actueel en interactief te maken, met een grotere toegevoegde waarde voor leden en belangstellenden. Een lichtend voorbeeld is de website van onze grote zustervereniging, de Socie-

ty of American Foresters [www.safnet.org]. Via het Nederlands Bosbouw Tijdschrift zullen we u attenderen op de resultaten van het vernieuwingsproces. De in dit artikel genoemde links zullen ook via de KNBV-site aanklikbaar zijn, zo mogelijk uitgebreid met nieuwe bronnen van bosbouw-informatie op het internet.